

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vico delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček, račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 23

Gorica - 7. junija 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Nezaslišana krivica titovskih sodišč Duhovnika so obsodili zaradi spovedne molčečnosti

Kristus Gospod je postavil zakramente kot vire milosti in posvečenja in jih poveril kat. Cerkvi, ki je proglašala in proglaša svojo izključno oblast, soditi o veljavnosti zakramentov in o njihovem vrednem ali nevrednem prejemjanju. Cerkev najodočne odklanja vsako vmešavanje svetnih oblasti v upravljanje zakramentov, saj pač gre za strogo duhovne stvari, ki so docela izvzete pristojnosti civilnih oblasti.

Zato moramo smatrati za zelo težak prekršek božjih in cerkevih pravic, da so jugoslovenske sodne oblasti obsodile zaradi delitve zakramenta sv. pokore odličnega primorskega duhovnika. Posegle so namreč na izključno versko področje, pregazile pristojnost cerkvene autoritete in izrekle obsodo, ki bo mučno odjeknila v kulturnem svetu in vzbudila zgražanje vsakega poštenega človeka.

«Primorske novice» z dne 1. junija 1956 sporočajo, da je okrajno sodišče v Tolminu obsodilo č. g. Andreja Simčiča, župnika in dekana v Solkanu, na deset mesecov zapora in na prepoved opravljanja duhovniškega poklica za nadaljnjo dobo enega leta. Ker je obsojenec vložil priziv, mu je okrožno sodišče v Novi Gorici znižalo kazeno od 10 na 6 mescev zapora, potrdilo pa enoletno prepoved izvrševanja župnijskih dolžnosti po prestani kazni.

In zakaj? «Zaradi zlorabe svobode verskih obredov in opravil pri spovedovanju!» pravi list, ki nadljuje: »Dekan Simčič je v spovednici nagovarjal ženo, naj se loči od svojega moža, ker le-ta ne hodi k cerkevni obredom... Ceprav sicer Simčič ni žene nagovarjal na formalno ločitev, kar je nedopustno tudi po katoliških načelih, je žena tako razlagu nujno (?) razumela kot ločitev zakona, kar je pri celi stvari tudi najvažnejše. To pa je vmešavanje v družinske razmere in posledice tega so razprtije in razdor v družini.«

Cetudi opustimo vsako razmotrivanje zares prečudne utemeljitve: »...je v spovednici nagovarjal... ceprav sicer Simčič ni žene nagovarjal... je žena tako razlagu nujno razumela kot ločitev zakona...«, ki nesporno dokazuje duhovnikovo nedolžnost in lažno tožilskino trditve, ostane dejstvo, da je civilno sodišče obsodilo duhovnika zaradi delitve zakramenta sv. pokore. Česar se niso drznili storiti niti sodniki poganskega Rima niti cesarji temnega srednjega veka niti prosluli Jožef II., so zagrešili sodniki komunistične Jugoslavije, ki proglaša na vsa usta, da je Cerkev ločena od države, in ki jamči v 25. členu svoje ustave »svobodne vesti ter zagotavlja vsem, da so slobodni v svojih verskih zadavah in v izvrševanju verskih obredov«: civilno oblast je krivično posegla na strogo duhovno področje, ker je kaznovala duhovnika zaradi zvestobe spovednikovim dolžnostim v zakramentu sv. pokore in ker si je tako lastila pravico, presojati obveznost versknih naukov in način upravljanja zakramenta svete pokore.

Ni je zakonodaje na svetu, ki bi predvidevala civilni sodnijski postopek zoper spovednika zaradi izvrševanja zakramentalnih dolžnosti. Saj temu se upira sam čut pravičnosti! Zakrament sv. pokore, spoved, ni in ne more biti predmet državnega kazenskega prava, ker spada v višji duhovni red; in ni in ne more postati kaznivo dejanje, zločin, ker je

zadava vesti in notranjega življenga milosti in ker ne ruši zunanjega družabnega reda. In to tem manj v državi, ki je izvedla ločitev Cerkve od države, kot v Jugoslaviji, kjer se država sploh ne meni za verske zadeve, ki jih smatra za zasebno stvar.

Sicer pa je spovednik najstrože vezan po spovedni molčečnosti in zato se ne more niti braniti niti izpodbirati obtožbe, Tirati ga preasodnika je isto kot ga vnaprej obsoditi.

Obsoda g. dekana Simčiča je zato do neba kričeč dokaz brezpravnosti, v kateri živijo duhovniki pod komunističnimi režimi. Kateri spo-

vednik more po tem primeru biti že gotov, da ni spovedanec navaden komunistični provokater, ki ga bo še isto uro obtožil najtežjih protidržavnih zločinov? Ali niso tako duhovniki prepusičeni na milost in nemilost brezvestnežem? Ali ni s to obsodo odprta pot, da lahko pozapro tudi vse duhovnike, če da so v spovednici rovarili proti državi?

Najostreje protestiramo proti nezaslišanemu poseganju komunističnih sodnih oblasti na versko področje in proti tako nizkotemu ravnanju s slovenskimi duhovniki, ki so dejansko največji dobrotniki svojega ljudstva.

Vp

Novi preokreti v politiki svetovnega komunizma

Tito v Moskvi

Belcebab in Lucifer ne morebiti dolgo skregana. To pride človeku na misel, ko bere poročila o slavnostnem Titovem pohodu v Moskvo. Leta 1948 so na izrecno Stalinovo zahtevo izključili Tita iz kominforma, a že takrat je bilo jasno, da se bodo rdeči bratci prej ali slej spet objeli. Do tega je res prišlo. Lani sta bila Hruščev in Bulganin v Beogradu. Hruščev je 2. junija molil znano kesanje na zemunskem letališču. Letos pa je Tito isti dan slavno prispev v Sovjetsko zvezo. Ta pot ni bila brez političnih in diplomatskih priprav. V Sovjetski zvezi in njenih podložniških državah so odpravili stalinizem, tako da je velik Titov nasprotnik Stalin tudi po svojem vplivu mrtev. Razpuščen je dalje kominform, iz katerega so jugoslovenske komuniste izključili. In končno so Titu ponudili še glavo dosedanega sovjetskega zumanjega ministra Molotova kot orientalski dar v znamenju sprave in dobrodošlice. Zakaj so sovjetski voditelji vse to storili? Iz hladnega računa. Tako nese račun sedanje njihove zunanje politike. Sovjetska diplomacija si prizadeva, da bi razkrojila zahodni svet. Na vojno več ne misli, ker bi z vojno upropastila tudi sebe. Računa na politični in gospodarski razkroj svobodnega sveta. Prav za ta cilj sovjetske politike pa je Tito naredil več, kakor vse podložnice Sovjetske zveze skupaj. Sovjeti žele, da bi čim več nekomunističnih držav postal neutralnih, ker bi s tem avtomatično oslabile zahodni blok. In kdo je oče skupine neutralnih držav z Indijo in Egiptom na celu? Tiste, ki so zaceti pridigati o politiki mirnega sožitja, ki je postala uradna sovjetska politika? Tito.

O tem obisku homo še pisali, ko bo kaj več znanega o vsebini moskovskih razgovorov. Za zdaj lahko rečemo, da bodo odpravili zlasti vse ovire za tesno sodelovanje sovjetskih in jugoslovenskih komunistov, ki se bodo tako spet vrnili v očetov hlev. Dalje bodo govorili o najboljšem načinu za širjenje komunizma in za pripravljanje svetovne revolucije, ko ni več kominforma. Sovjeti bodo Titu ponudili gospodarsko pomoč, morda več kot bo hotel sprejeti, ker se le ne želi dokončno zameriti Amerikancem in se popolnoma navezati na gospodarstvo vzhodnega bloka. S tem bi izgubil politično neodvisnost, ki si jo želi ohraniti. Mnogi ljudje v Jugo-

slaviji so se spraševali, kake notranjepolitične posledice bo imel ta obisk. Potolažimo jih lahko, da skoro gotovo nobenih, vsaj zdaj ne. V notranji politiki bo Moskva pustila Beogradu svobodo. Tesnejše bo mednarodno ideološko in zunanjepolitično sodelovanje. Sicer pa bomo, kot rečeno, o tem vprašanju še pisali.

Togliatti v Beogradu - edinost v Trstu

Italijanski komunistični prvak Togliatti je moral po vzgledu Hruščeva romati v Beograd tik pred Titovim odhodom proti Moskvi in se opraviti za prejšnje napade na Tita. Med potjo se je v Trstu sestal še z Vidalijem, ki je moral naložiti Togliatti v malho precej velik sod s solzami kesanja, saj se je sam hvalil, da je dal največ podatkov za Titovo izobčenje iz kominforma. Zakaj ta komedija? Vse na zahtevo Moskve. Pri komunistih načelnost nič ne šteje. Šteje le trenutna politična korist. In ker se je Moskva v sedanji dobi »hladnega mira« odločila za snubljenje socialistov in levicarjev sploh, da bi z njimi ustanovili nove ljudske fronte v nekomunističnih državah, ji trenutno Tito služi bolj kot vsi ostali komunisti. Razpustila je kominform, ki ga bo nadomestila z ohlapnejšo in manj sumljivo obliko za širjenje komunizma po svetu. Temu se mora vse ostalo podrediti. Zato so morali požreti svoje izjave kominformisti od Molotova do Červenkova ter Togliattija in Vidalija. A nas bo zanimalo nekaj drugega. Med Togliattijevim obiskom v Beogradu so govorili tudi o bodoči politiki na Tržaškem. V kolikor se je moglo izvedeti, se bodo počasi kominformisti in titovi zdržali v enotno komunistično fronto, dasi bo tu in tam malo škripalo. Toda potrebna je enotnost, naj velja, kar hoče. Ker bodo zlasti iz narodnih ozirov nekateri pošteni tržaški Slovenec razčarani, je treba v smislu beograjskih razgovorov poskrbeti, da ti ljudje ne pridejo v nasprotni demokratični in katoliški tabor. S tem bi postali nasprotniki jugoslovenskega komunističnega režima, ki se trudi, da bi imel med zamejskimi Slovenci čim manj opozicije. Najti je treba zato človeka, ki bo igral dvojno vlogo, se delal Slovenca ter katoličana in skrbno pazil, da ne bi spregovoril ali zapisal žal besede v škodo rdečega jugoslovenskega režima ter v korist ubogih jugoslo-

vanskih narodov, ki morajo pod tem režimom trpeti. Nekateri mislijo, da bi bila taka vloga lahko zaupana dr. Besednjaku. Iz njegovega nastopa med občinskimi volitvami bi take možnosti ne mogli izključiti, čeprav se nam misel nanjo resnično upira. Tudi v današnjem zmešanem svetu poštenost in doslečnost še nekaj veljata.

Od Molotova do Šepilova

Ko je Tito stopil na sovjetska tla, je sovjetska agencija Tass objavila novico, da je Molotov odstopil kot zunanjji minister. Na tem mestu je bil celih 17 let. Za njegovega naslednika je bil imenovan dosedanji urednik partijskega glasila »Pravda«, Šepilov.

Zahodni svet ne vidi v teh spremembah nič presenetljivega. Odstop Molotova je bilo pričakovati. Slo je le za čas. Zanimivo je, da so za čas določili Titov obisk v Moskvi.

Molotov je leta 1948 podpisal izjavo, s katero so Tita in jugoslovenske komuniste izključili iz kominforma. Sicer pa je znano, da je bil Molotov Stalinov človek, zvest izvrševalcu njegove politike. Zaradi te svoje preteklosti Molotov ne more biti več vodilni predstavnik sovjetske diplomacije, ko podpirajo Stalino češčenje ter namesto hladne vojne uvajajo koeksistenčno politiko. Z njim odhaja človek, ki je poleg Stalina največ krv, da nam je druga svetovna vojna zapustila v dedičino toliko nerešenih vprašanj,

kot so razdelitev Nemčije, uničena svoboda baltiških ter neodvisnost vzhodnoevropskih držav, komunistična pustolovčina na Koreji, vojna in Indeji in tako dalje. Za Molotovom torej ne bo na Zahodu nihče žaloval. Pač pa se bo marsikdo vprašal, kdo je človek, ki prihaja na njegovo mesto.

Nevi sovjetski zunanjji minister je urednik »Pravde« Šepilov. Šepilov je človek, ki služi sedanju tajniku komunistične partije Hruščevu in njegovi politiki. Ljudje, ki ga poznajo, vedo povedati, da je Šepilov že od mladosti prav tako neusmiljen in zagrizen komunist kakor Molotov. Z nastopom Šepilova se sovjetska zunanja politika ne bo spremenila. Molotov ni več vodil sovjetske politike. Zadnji je bil na Dunaju pri podpisu avstrijske mirne pogodbe, ni ga pa bilo z Bulgarijem in Hruščevom lani v Belgradu, Indiji ali letos v Londonu. V Beogradu je bil lani Šepilov. Ta je bila torej vodil politiko, ki jo Hruščev napeljuje že dve leti. Tako bo Sovjetska zveza tudi v bodoče proti zedinjenju obeh Nemčij, za razbijanje zahodne enotnosti in za povečanje bloka nevtralnih držav. Sovjetska diplomacija bo povečala svoje delovanje zlasti v Aziji in Afriki.

Šepilov bo na zunaj mehkejši, zato pa nevarnejši od Molotova. Svobodni svet bo moral prestati nove preizkušnje, ali pa bo zapravil svojo svobodo ter padel v duhovno suženjstvo in gospodarsko revščino, ket se začenjata le nekaj kilometrov od nas.

Krščansko delavstvo v emigraciji

Val begunstva po drugi svetovni vojni je zajel tudi krščansko misleče delavske vrste, ko so komunisti bili na tem, da prevzamejo oblast v srednje-evropskih deželah. Med temi begunci iz delavskih vrst so bili stari, preizkušeni borce iz vrst krščanske strokovnega (sindikalnega) gibanja, ki so morali zapustiti domovino, da si resijo življeno. Bili so med njimi pa tudi taki, ki so se kršč. organiziranemu delavskemu gibanju priključili šele v emigraciji. Oboji so se razselili po vsem svetu in v prvem mahu zgubili medsebojne zveze. Toda kmalu so uvideli, da čas je razmerek kličejo po delavski begunski organizaciji, ki bi jih povezala ne samo v lastne narodnosti, vendar tudi v drugih delavskih državah, ki jih je kršč. sindikalizem obstjal pred II. svetovno vojno. Vsa ta predstavninstva so se organizirala v zgoraj imenovani federaciji (CEFCTU), da bi tako mogla uspešne uveljaviti svoja skupna stremljenja, to je, boriti se zoper komunizem, delati za osvoboditev domovine in skupno predstavljati kršč. strokovna gibanja v svobodnem svetu.

Slovenci iz vrst kršč. strokovnega čarstva so ustanovili Slovensko predstavninstvo krščanskih delavcev in Delavske zveze, ki ima sedaj svoj sedež v Buenos Airesu, a severnoameriška veja tega organizma je v New Yorku. Podobna zamejska delavska predstavninstva imajo tudi druge narodnosti iz srednje-evropskih deželah, kjer je kršč. sindikalizem obstjal pred II. svetovno vojno. Vsa ta predstavninstva so se organizirala v zgoraj imenovani federaciji (CEFCTU), da bi tako mogla uspešne uveljaviti svoja skupna stremljenja, to je, boriti se zoper komunizem, delati za osvoboditev domovine in skupno predstavljati kršč. strokovna gibanja v svobodnem svetu.

Ceravno ima vsaka obeh omenjena organizacija svoj poseben namen, so se vendar iskala poto in načini, kako bi jih bilo mogoče čim tesneje povezati, če že ne čisto združiti. Mednarodne razmere in položaj izseljenega delavstva so bolj in bolj pritisnili na rešitev tega vprašanja. Že leta 1953 je bil storjen prvi poskus ustanoviti skupno predstavninstvo, ki pa ni uspel. V jeseni leta pa so šli predstavniki obeh organizacij ponovno na delo, tokrat z uspehom. Dne 13. novembra 1955 je bil dosežen in podpisani sporazum, da se oba organizma postopoma zljeti v enega. Pri pogajanjih v Parizu je odločilno sodeloval tudi glavni tajnik kršč. internacionale iz Bruslja g. A. Vanistendael, ki je sporazum tudi sponzoril. Ko sta besedilo odobrila širša odpora obeh organizacij, je dogovor z januarjem 1956 stopil v veljavo.

NAŠ TEDEN V CERKVI

10. 6. nedelja, 3. pob.: sv. Marjeta, kr.
11. 6. ponedeljek: sv. Barnaba, sp.
12. 6. torek: sv. Janez Takundij, sp.
13. 6. sreda: sv. Anton Padovanski, sp.
14. 6. četrtek: sv. Bazilij Veliki, c. uč.
15. 6. petek: sv. Vid, m.
16. 6. sobota: sv. Frančišek Regis, sp.

SV. ANTON PADOVANSKI (1195-1231)
je bl doma iz Lizbone na Portugalskem. Stopil je v red sv. Frančiška. Ko se je peljal po morju proti Afriki, da bi tam oznanjeval vernikom sv. vero, je vter zanesel ladjo na Sicilijo. Odtod je prišel v Padovo.

IZ SV. EVANGELIJA

Cisti čas so se približevali Jezusu cestninarji in grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji in pismouki so goznali: »Ta grešnike sprejemata in je z njimi.« — Povedal jim je pa to priliko: »Kdo izmed vas, ki ima stotovac in eno izmed njih izgubi, ne pusti devetindevedesetih v puščavi in ne gre za izgubljeno, dokler je ne najde? In ko jo najde, si jo zadeve vesel na rame; in ko pride domov, sklice priatelje in sosedje in jim pravi: 'Veselite se z menoj, zakaj našel sem svojo ovco, ki je bila izgubljena'. Povem vam, da bo tako v nebesih veče veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kar nad devetindevedesetimi pravčnimi, ki ne potrebujejo pokore. Ali katera žena, ki ima deset drahem, če izgubi eno drahmo, ne pride svetilke in ne pomete hiše in skrbno ne išče, dokler je ne najde? In ko jo najde, sklice priatelje in sosedje in pravi: 'Veselite se z menoj, zakaj našla sem drahmo, ki sem jo bila izgubila'. Tako bo, povem vam, veselje med božjimi angeli nad enim grešnikom, ki se spokori.« *

Jezus je ponižne grešnike s svojo milino takoj pridebil. Spoznali so Njegovo dobroto in požrtvovalno ljubezen. Spoznali so, da ni iskal svoje koristi, marveč, da je njim hotel dobro. Svojim hudobnim nasprotnikom je bil pa vedno v spočku. Karkoli je storil, nič jim ni bilo po volji. Ko je lepo govoril in učil, so ga obrekovali, da ljudi zapeljuje; ko je delal čudeže in delil dobre, so ga spravljali v zvezo s hudim duhom; ko je reševal duše, so ga proglasili za grešnega človeka; ko je dokončal svoje velike misijonsko delo, so ga obsodili na smrť. Poglejte to nasprotje: z ene strani gori svetli in neusahljivi ogenj neizmerne ljubezni, z druge pa delujejo temne sile človeške hudebitje, ki jo neti satan.

Bil je čudovit govorik, že sodobniki so ga imenovali — živ evangelij. Začel je pa pridigarsko službo slučajno. Na neko slovesnost namreč ni prišel govornik in samostanski predstojnik je ukazal tihemu redovniku Antonu, naj gre na prižnico. Vsi so se čudili njegovih zgovornosti in učenosti. Od tega dalej je pridigoval z velikim uspehom.

Sr. Anton spada med najbolj znane in češene svetnike. Posebno se ljudje zatekajo k njemu, da bi našli zgubljene stvari. To je lepo, da se celo v malenkostih zatekamo k nadnaravnim pomočim, vendar naj grešnik prosi goreče sv. Antona, naj mu pomagajo najti zgubljeno posvečajočo milost.

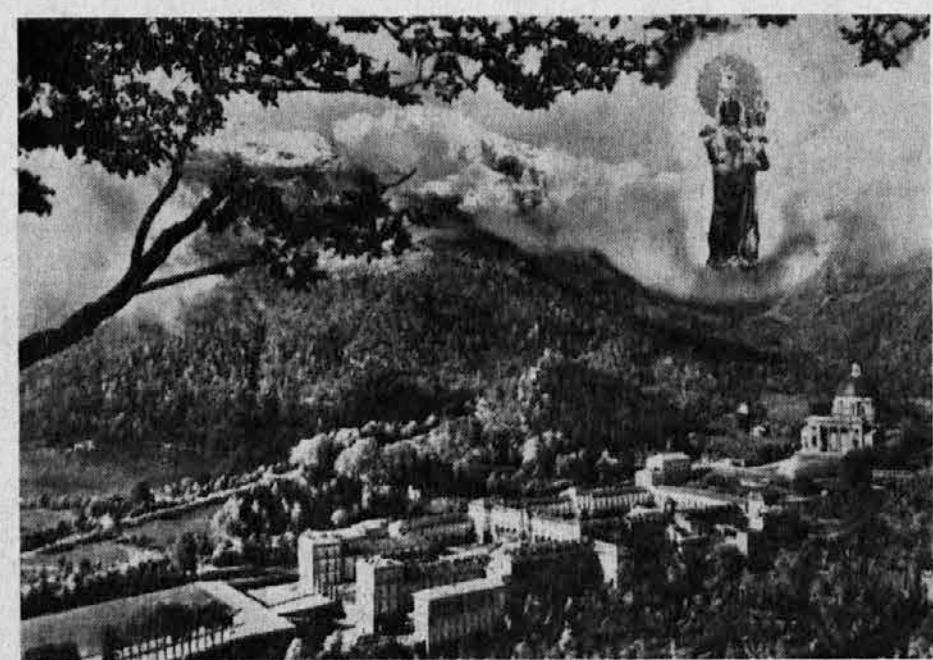
Ta zgodbina se, žal, nadaljuje skozi vse čase. Tudi danes so duhovniki, ki se po Jezusovem zgledu zrtvujejo za blager duš, t. j. za blagor drugih, pa jih hudobni nasprotniki ovirajo, kjer morejo. Veliko več prostosti in veljavne ima med ljudmi zlo kot pa dobro. In vendar vse vedo, da je treba hudobijo zatirati in le dobro podpirati. Resnica, ki je groznoboleč, je tale: *Ljudje Boga ne ljubijo tako, kot bi moral*. Ne mislijo Nanj kot treba, se ne tradijo za Njegovo čast v potrebnih in primernih merih. Niso namreč samo duhovniki ustvarjeni za slavo božjo in za nebesa. Ta cilj je Stvarnik deločil za vse ljudi. Toda s tem, da s tako lahkoto grešijo in da se tako malo brigajo za svetost, jasno pokažejo, da jim Vsemogočni ljubezni Bog ni nadvse pri srcu. Njihova srca ne gorijo v ljubezni zanj.

A naj vedo, da Bog tega nikdar ne zaslubi, ker jih preveč ljubi. Bog ljubi vse ljudi, v prvi vrsti dobre in ponižne, in bi rad imel vse brez izjeme pri Sebi v večnem raju. Zato kliče neprestano, po duhovnikih, vsem grešnikom: Spokorite se! Delajte pokoro! Spovejte se vaših grehov in skesaite se! Greh vodi v večno pogubljenje, greh vas bo pahnil v večni peklenski ogenj! Ta kliče in to vabilo ponavlja neprestano. Velika je torej božja ljubezen do grešnikov. Skrbno jih išče kakor lastnik svojega izgubljeno ovo ali kakor gospodinj svojega izgubljenega denarja. Išče jih in rad odpušča njihove grehe. Tam v cerkvi jih čaka v osebi spovednika in deli odvezo. Tam jih duhovno oživilja in hrani predvsem s sv. Rešnjim Telesom. Vse bolj je Bogu dragocena naša in vsaka grešna duša kot pa ljudem njihova lastnina. Vse je s krvjo odršil. Jezusova ljubezen do ljudi je brezmejna, zadošča pogled na razpelo. Moremo si torej misliti, kakšno je njegovo veselje nad grešnikom, ki se spokori. — Ljubimo iskrenci Boga, varujmo se greha in pekla!

Iz življenja Cerkve

NOVO ODKRITJE HITLERJEVEGA SOVRNSTVA NAPRAM PAPEŽU

V teh dneh so izročili sv. očetu novo delo Igina Giordanija »Vita contro morte«, (Življenje proti smrti), dokumentarno knjigo o delovanju sv. stolice v korist vojnih žrtvam. V njej pisatelj odkriva med drugim tudi Hitlerjev načrt za izgnanje sv. očeta.

Oropa - cilj tržaških romarjev v juliju

opozicijo med nemškimi katoličani.

Sveti oče Pij XII. še kraljuje na prestolu sv. Petra v Rimu, o nemškem mogetu Hitlerju pa je ostal le spomin groz in studa.

OSEM BRATOV POSVEČENIH BOGU

V Northumberlandu na Angleškem je škof Mc Cormack posvetil v duhovnika osmoga sina Michela O'Hara. Pred njim je že sedem bratov stopilo v duhovski stan. Ob posvetitvi najmlajšega, ki bi stopil v red patrov paszionistov, so bili vsi ostali navzoči. Nekateri so prišli iz Amerike, kjer misijonari, drugi iz Irske, spet drugi iz raznih krajev Anglie. Tako sta srečna zakonca O'Hara dosegla primat, če že ne edinstveni pa eden najredkejših na svetu, da sta vse svoje otroke darovala Bogu.

KITAJSKO VABILO

Rektor in profesorji znane belgijske katoliške univerze v Lovainu so bili povabljeni, naj obišejo Kitajsko in si ogledajo njene kulturne ustanove. Povabili so niso odzvali.

Kako postaneš star

Neka številka »Christian Herald-a«, ki izhaja v Ameriki, je pred časom prinesla daljši članek M. Gumperta pod naslovom: »Kako se postane star in kako se starost vzljubi.«

V zvezi s tem problemom zastavlja bralcem vrsto vprašanj. Oglejmo si dve izmed teh:

»ALI VERUJES?«

Koliko bogatejšje postane življenje za tiste, katerim vera pomaga preko težav in preizkušenj vsakdanjega življenja. Neki farmer se je takole izrazil:

»Ne pričakujem, da bi mi zaradi tega, ker verujem v Boga, bile prihranjene vse nesreče in tragedije življenja.«

»Kaj pa pričakujete?« so ga vprašali.

»Pričakujem to, da bom znal vdano sprejeti vse, kar koli pride.«

Clovek, ki vse svoje življenje zaupa v Boga, zaupa enako tudi svojemu bližnjemu in, kar je najvažnejše, samemu sebi. Zaupanje vase daje človeku mir in zagotovilo, da bo premagal vse nesreče in težave, in da bo dosegel cilje, ki si jih je zastavil, kljub vsem zaprakam, ki bi se utegnile pojavit na njegovih potih.

Vera v Boga ter zaupanje vase in v svojo moč, kakor tudi neomajna volja, ostati duševno mlad, to so najvažnejši činitelji, ki primorejo, da ko je človek star, vzljubi starost.

»ALI SI ŽELIS SE ŽIVETI?«

Tukaj pravi, da človek ne postane star, dokler hoče biti mlad. Neka ženska je dejala svoji prijateljici: »Želela bi postajati star na tako ljubek način, kakor ti.«

»Draga moja,« je bil odgovor, »star se ne postane. Ko se neha postajati, se je star.«

Univerzitetna profesorica dr. Lillian Martin je bila s 65. letom upokojena. Zatem je ustanovila enega izmed prvih otroških zavodov v svoji deželi in odprla zavod za starčke v San Franciscu. S 70. leti se je naučila še enega tujega jezika in tipkanja. Ko je imela 89 let, je začela oskrbovati ogromno farmo in najela štiri 60-letne pomičnice. Nato je živila dalje še vrsto let vesela in zadovoljna prav zato, ker ji je vsak dan znova odkril še toliko zanimivih stvari, s katerimi se je bilo treba ukvarjati.

Ce bi se dnevi nenadoma podaljšali od 24 na 36 ur, bi bilo to prav tako, kakor če bi večina od nas hotela posvetiti 12 nadur raznim opravkom, za katere prej nismo imeli časa. Nekaj podobnega se dogaja z nami v kratki dobi našega življenja. Da pa izrabimo do kraja našo starostno dobo, moramo razviti vse naše delavne sile, ki dajo življenju pravo vrednost.

Obletnica svetogorske M. B.

V nedeljo 10. junija bomo praznovali obletnico prikazanja in kronanja naše ljubljene svetogorske Materje božje. Vsi verniki so vabljeni, da na ta dan še prav posebno gorenje pomolijo k milostni Materi božji na Sv. gori, da bi Ona, ki je Kraljica Slovencev, izprosila pri svojem Sinu Jezusu skrajšanje težkih preizkušenj našega naroda in da bi zakrnjeni grešniki spoznali resnico in se vrnili nazaj v naročje Matere Svetе Cerkve.

Stoletnica praznika Srca Jezusovega

V petek 8. junija praznuje sv. Cerkev praznik presv. Srca Jezusovega, to je prvi petek po osmini praznika sv. Reinjega Telesa, kakor je Jezus naročil sv. Marijeti Mariji Alakok v videnju dne 16. junija 1675: »Glej to Srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo, da ni nicesar opustilo, temveč se je izčrpalo in uničilo samo, da jim pokaze svojo ljubezen. A v zahvalo od večini ljudi ne prejemam drugega kot nehvaležnost, ki mi jo v tem zakramantu ljubezni kažejo z nedostojnim obnašanjem, z bogoskrustvom, svojo malomarnostjo in s svojim preziranjem. Kar me pa še bolj boli, je to, da to delajo sreca, ki so mi posvečena. ZATO ZAHTEVAM OD TEBE, DA BODI PRVI PETEK PO OSMINI PRESVETEGA RESNEGA TELESA POSEBEN PRAZNIK V SLAVO MOJEMU SRCU...«

Liturgično češenje Srca Jezusovega nima sicer svojega prvega začetka v tem razdobju, temveč je njegov prvi začetnik sv. Janez Eudes, ki je že nekaj let prej praznoval poseben praznik s posebno mašo v čast Srca Jezusovemu. Toda da se praznuje praznik presv. Srca Jezusovega vprav na petek po osmini sv. R.T., je brez dvojma zato, ker je Jezus to naročil sv. M. M. Alakok. Ta sestrica in njen spoverušnik bl. Klavaij de la Colombière sta si mnogo prizadela, da bi se preznici Srca Jezusovega res začel tudi obhajati. Ali zadeva je šla prav počasi naprej, ker je češenje Jezusovega Srca imelo velike nasprotnike med janzenisti in med nekaterimi sladovencimi kristjani.

Leta 1726 so poljski kralj, nekateri poljski škofje in pa redovnice Marijinega

Visokošolci protestirajo

Ko je vseučilišča mladina na Češkoslovaškem in Poljskem videla, da odpravljajo Stalinovo malikovanje in rehabilitirajo nekatere komuniste, ki so bili po nedolžnem obsojeni, se je začela tudi ona gibati. V Pragi, Bratislavji in na nekaterih poljskih univerzah so visokošolci zahtevali od komunističnih oblasti, naj zmanjšajo število človeznih predavanj o marksizmu in leninizmu, odpravijo militarističnega duha in vojaške vaje, vrnejo starodavne akademiske svoboščine, zlasti svobodo znanosti in znanstvenega delovanja, povisijo štipendije ter sezidajo več dijaških domov. Ce oblasti tega ne bodo storile, so visokošolci zagrozili z novimi demonstracijami. Vse te zahteve so napisali na razmnožene letake, ki so jih delili med ljudi. Torej nekak ultimat. To visokošolsko protestno gibanje je priznalo tudi komunistično časopisje, kot na primer slovenski komunistični dnevnik »Pravdac«, ki visokošolce napada ter jim med drugim očita, da so priredili nekak »spustni sprevo« (beri demonstracijo), na katerem so nosili plakate z napisom »akademika svoboda«. Tudi češkoslovaški ministri predsednik je na neki tiskovni konferenci s tujimi časniki priznali, da so bile prejšnje nedelje demonstracije visokošolcev v Pragi in Bratislavji, zanikal pa je, da bi zaradi tega večje število visokošolcev zaprl. Povedal je tudi, da prasiški nadškof dr. Beran ni zaprt, ampak da samo ne more izpolnjevati svoje službe. Svoboda je močna stvar in je torej začela veti tudi med mladino, da je zelo zavzet. Končno ho zmagala, to je bilo.

MEDNARODNA RAZSTAVA

V Ljubljani je bila sredi maja mednarodna razstava lesorezov. Razstavljeni so domači in tudi umetniki. Med 158 razstavljenimi iz 16 držav je bilo 6 Slovencev: Debenjak, Jakac, Tone Kralj, Maleš, Mihaelič in Sedej.

NOV DOKTOR

Na Gregorjanu v Rimu je postal doktor vzhodnega bogoslovja gospod Pavel Krajnik. Pretekli teden je došpel v Trst in ho deloval med begunci tržaških taborišč, zlasti med tistimi, ki pripadajo vzhodnemu obrodu.

VI. kongres evropskih manjšin

(Nadaljevanje in konec)

O nemški manjšini na Južnem Tirolskem je porečal posl. dr. Karl Tinzl iz Bozna. Ker je položaj te manjšine bralem »Kat. glasa« več ali manj znan, zato se ne bomo ustavljal ob Tinzlovem poročilu.

Na dnevnem redu kongresa so bile še tri važne točke, namreč sprememb pravil unije, razprava o osnovnih načelih manjšinskega prava in razne resolucije.

Za pravila je predlagal več sprememb zlasti zastopnik Bretonec iz Francije Pierre Laurent; njegovi predlogi so bili večinoma sprejeti.

Zelo važna so

OSNOVNA NAČELA MANJŠINSKEGA PRAVA,

katera je kongresu predložila posebna komisija. Ta načela temeljijo na raznih teoretičnih in praktičnih spoznanjih, ki izvirajo iz položaja manjšin. Ena takih spoznanj je, da v večini evropskih držav ni mogoča čisto narodna-državna rešitev, to se pravi: državna meja se največkrat ne krije z narodno mejo, ker obstoji ob meji narodno mešani kraji, po katerih ni mogoče potegniti glaške narodnostne črte. Iz takih pogojev izvirajo zahteve po pravnih ureditvih in zaščiti.

Kongres je sprejel nekaj takih osnovnih načel. Navedimo najvažnejša:

1. Vsaka manjšina ima neodsvojljivo pravico do brambe in ohranitve svoje samobitnosti.

2. Vsak državljan kakršne države ima pravico izjaviti, da pripada k neki narodnosti (manjšini). Njegova izjava se ne sme niti preiskovati niti izpodbijati.

3. Vsem državljanom se mora priznavati uživanje vseh državljaških pravic ne glede na to, da pripadajo kaki manjšini.

4. Vsak državljan kakršne države ima pravico svobodno rabiti svoj jezik, povsed, tudi v šoli in cerkvi. Vsaka država je dolžna, da to pravico priznava in varuje.

5. Vsak pripadnik manjšine sme v jezikovno mešanih krajih posluževati svojega jezika v vseh uradih.

6. Vsaka manjšina teži za tem, da se organizira kot javnopravna korporacija, in ima pravico do kulturne avtonomije. Manjšine morajo sprememati iz javnih sredstev držav, delež in občin odgovarjajoči delež.

7. Vsaka manjšina ima pravico do zastopstva v parlamentu in samo-upravnih enotah. Pripadniki manjšine, ki so upravnih funkcionarji, ne smejo biti premeščeni v ozemlje druge narodnosti, ne da bi oni sami v to privolili.

Poslanci in zastopniki manjšine lahko tvojijo narodno kurijo, ki ima pravico, da v važnih zadevah narodnostnega življenja postavi svoj veto proti preglasovanju zastopnikov večinskega naroda.

8. Manjšina, ki ji država, v kateri prebiva, jemlje pravice, lahko zprosi za pomoč in obrambo pri mednarodnem oziroma evropskem sodišču v obliki tožbe. Te pravice

Mozartova proslava v Gorici

Kulturni svet praznuje letos 200-letnico Mozartovega rojstva. Ta komponist, Nemec po rodu, pripada zaradi svojih nesmrtnih umotvorov vsemu kulturnemu človeštvu. Zato se ga tudi po vsem svetu letos spominjajo. V Gorici se ga je italijanska javnost spomnila z izvedbo njegovega Requieja. Slovenci si kaj takega ne moremo privoščiti, pa tudi ni potrebno. Kajti ni v ponos to, kar človek naredi s tujimi močmi, temveč to, kar upa narediti sam. V tem oziru se je zelo častno postavilo Slov. katol. akademsko društvo, ki je sklenilo pripraviti Mozartovo večer s tem, kar premóremo gorški Slovenci sami. Temu namemu je služil sobotni kulturni večer v dvorani Mar. družbe v Gorici. SKAD je spominski večer zamislilo tako, da je prikazalo Mozarta in njegovo umetnost v živi besedi predavatelja prof. M. Fileja, reproducirani glasbi, ki je poživila besedo predavatelja, ter predvsem v izvajanjiju Mozartovih skladb z klavir pianista Gabrijela Devetaka.

Tako zamišljen je večer v celoti uspel. Pozdravna beseda predsednika v osebi

do tožbe ne sme nobena država kazensko zasledovati.

Te so najvažnejša načela, katera je kongres sprejel. Služila bodo za osnovo nadaljnjem delu in borbi za manjšinske pravice. Prodreti morajo v zavest vseh manjšin in vseh večinskih narodov.

Kongres je sprejel tudi nekaj resolucij, izmed katerih je pač najvažnejša tista, v kateri se zahteva, naj se pri Evropskem svetu ustanovi stalni odbor za preučevanje manjšinskih vprašanj.

V neki drugi resoluciji priporoča kongres Združenim narodom, naj se dovoli manjšinam pravica do vlaganja peticij in pritožb na Združene narode.

SKLEP

Delo kongresa se je zaključilo po dolgi in živahnih debati, ki se je vedno gibala na zelo visoki in resni ravni. Čeprav kongres nima nobene izvršne sile niti ne razpolaga s kanoni in atomskimi bombami, vendar sodimo, da je njegovo delo zelo pozitivno in koristno, ker je nekakšna živa vest za vse tiste evropske narode in države, ki načrti, bodisi javno in odkrito, bodisi pocasno ovirajo manjšine v njihovem razvoju. Etično jedro manjšinskega problema pa je dobro zadel predsednik unije dr. W. Kok, zastopnik zapadnih Frizov na Nizozemskem, ko je ob zaključku rekel: »Evrop-

ska manjšinsko vprašanje bo rešeno tisti hip, ko se bodo vse evropske države zavedle, da nič ne pridobi, ako svojim manjšinam vzamejo njihovo samobitnost, jezik in kulturo. Manjšina vse izgubi, država nič ne pridobi.« *

Kongres sta silno pozivili dve večerni prireditvi. V petek 18. maja je nastopila izbrana kulturna skupina lužiških Srbov iz Budisina. Sestavljena je bila iz članov DOMOVINE. Pevke so bile v narodnih nošah. Ta skupina je priredila sijajen koncert lužiško-srbskih narodnih in umetnih pesmi. Da se je ta najmanjši in najbolj ogroženi slovenski narod, okoli katerega z vseh strani pljuskajo valovi nemškega morja, ohranil v povzpel do takšno umetniške višine, je tolažilno in vzpodbudno dejstvo za vsake manjšino sploh, ker dokazuje, da se narodna ideja ne da ubiti, dokler se člani manjšin sami svoji narodnosti ne odpovedo.

Zadnji večer pa so nastopili domači slovenski pevci. Pevski zbor iz Sel je pod vodstvom č. g. dr. Mihaela zapel vrsto narodnih in umetnih slovenskih pesmi, katere je tujim gostom tolmačil prof. dr. P. Zablatnik. Navdušenje tega izbranega mednarodnega občinstva je priklopljeno do vrhunca ob Presernovi Zdravljici: »Žive naj vsi narodi!« Tako sta dve slovenski manjšini z občutnim petjem dokazali svojo življensko silo in voljo. K uspehu zaključnega večera je veliko pripomogel tudi č. g. Vinko Zaletel, ki je v barvnih slikah prikazal lepoto koroške zemlje.

Česa nas učijo zadnje tržaške volitve

Ko so objavili izid volitv, je stisnila marsikako srce zavednih tržaških Slovencev žalost, da se tako malo naših ljudi pričnava za Slovence. Toda znano je, da nas je že pred volitvami glodal skrb, da se bo to zgodilo. Volilna propaganda dr. Dekleva, njegovega glasila in »Novega liste« se je sprevrgla v obrekovalno gonjo zoper dr. Agneletta. Zato je volilen izid naravnova posledica titovskega destruktivnega dela. Po tej splošni ugotoritvi je umestnih nekaj stavkov, ki naj opredelijo stališče slovenskih demokratičnih ljudi za dobo štirih let, v katerih bodo izvoljeni kandidati upravljalni naše občine in province.

NAUK IZ NABREŽINE

V Nabrežini je nastal nov položaj. Zaradi italijanskih priseljencev je občina nadalje bolj izgubljala svoj slovenski značaj. Zasluga gospoda župana Terčona in njegovih svetovalev je, da niso mogli pri teh volitvah voliti tudi novejši begunci, ki prebivajo v seslanskem hotelu in drugot. Sicer bi bilo število italijanskih volivcev znatno višje. Prisotnost novega življa pa se zlorabljali komunisti ter dr. Jež in Legiša, ko so agitirali za komunistično listo, če da je nevarnost, da pride občina v italijanske roke. Tako so odtrgali od slovenske liste kakih tri sto glasov. Zato so sedaj na drugem mestu Italijani z nekaj nad 800 glasovi in naša lista na tretjem mestu z nekaj nad 500 glasov. Zato pride v občinski svet namesto štirih naših ljudi nekaj Italijanov. V občinskem svetu bo sedaj šest Italijanov, in sicer 4 kandidatje

manjšinske liste in 2 komunista. To po zaslugu slov. komunistov, dr. Ježa in Draga Legiša. Nevarnosti pred italijansko listo ni bilo, ker je dobila le 848 glasov. Tisti demokratični ljudje, ki so glasovali za komuniste, bodo morali pač sedaj okušati sposobnost in dobro voljo komunističnih občinskih gospodarjev, ki bodo imeli v občinskem svetu večino. Želimo jim vso srečo!

PAZNJA NA DELO OBČINSKIH ODBOROV

V mestu in v okolici je bila volilna bitka vrča v brezobzirna. Glavno orožje nasprotnikov je bilo obrekovanje. Shodnam niso napravili velike škode, ker so bili pičlo obiskani. Toda Deklevove laži, da podpirajo dr. Agneletto demokristjane in župana Bartoli-ja, je povzročila veliko občinstvo. Nismo mogli sproti na vse to odgovarjati, ker nimamo dnevnika. Temu to treba na kak način priti v okom pri prihodnjih volitvah ter pravi čas na to misliti.

Izkusnja pri teh volitvah pa nas opozarja na novo potrebo, ki je doslej nismo poznali. Pozorno bo treba posledovati delo v občinskih svetih, ki ga opravljajo naši politični nasprotniki, da bo možno pri prihodnjih volitvah po potrebi priti na dan s konkretnimi dejstvi. Tega so nas naučili naši nasprotniki. Toda to je le negativna plat.

Trdili smo že nekoč, da nam ima naš slepi pianist mnogo povedati in mi, ki sledujemo njegovo pot, željno pričakujemo dne, ko nam bo povedal vse ono, kar je v njem, pa čeprav bomo obstali, nemočni, ob veličini njegovega doživljanja. Želim, da bi ga kaj kmalu zopet slišali na celovečernem samostojnem koncertu!

Po predavanju g. prof. Mirka Fileja je poslušalec tolmačil čarobno Mozartovo glasbo naš slepi pianist Jelko Devetak, ki je mojstroško izvajal Sonato v D duru, Fantazijo v C molu in »Alla Turca« in sonate v A duru.

Naj list je gospoda Devetaka že enkrat podrobno ocenil, zaradi tega se danes ne bomo spuščali v podrobnejše ocenjevanje tem manj, ker je od zadnjega samostojnega koncerta v Gorici nabral tako v Italiji kot v inozemstvu mnogo laščavih priznanj in ocen splošno priznanih kritikov.

Ponovno nam je dokazal, kako obvlada

svoj instrument in kako se lahko, do samopozabljenja, poglobi v stvaritev (v načetu primeru Mozartovo), kako mu njegov umetniški čut široko odpira vrata do avtorjeve stvaritev. Posebno v Fantaziji v C molu, ki je zvenela izpod umetnikovih prstov v vsej svoji veličastni milini, so poslušalca prevzemali in očarali iz klavirja čudovito izvabljeni »pianissimi«. Žal pa pianino, čeprav dober, ni ustrezal nikoli kot pravi koncertni klavir; zato tudi ni dopuščal, da bi »fortissimi« prišli do polnega izraza.

Po predavanju g. prof. Mirka Fileja je poslušalec tolmačil čarobno Mozartovo glasbo naš slepi pianist Jelko Devetak, ki je mojstroško izvajal Sonato v D duru, Fantazijo v C molu in »Alla Turca« in sonate v A duru.

Skoro dve uri je trajala vsa proslava in vendar se nam je zdela kratka. Saj nimamo pogosto priložnosti, da bi mogli slišati podobne umetniške večere. Zato je SKAD vse pohvale vredno, da je sprožilo to iniciativo. Upati smemo, da to ni zadnja, temveč da bodo akademiki skrbeli še naprej za podobne umetniške večere.

POTREBA POLITICNE ORGANIZACIJE

Volilnih uspehov ni brez politične organizacije. To dokazujejo uspehi Vidaljevi, krščanske demokracije, misočev in morebiti socialnih demokratov. To so sedaj edine stranke, ki v Trstu kaj pomenijo. Zato je jasno, kako velika zmota je bojan naših ljudi pred politično organizacijo. Ako prihaja med nje, naletiš skorodno uporu: Nič politike! Slovenstvo da, ljudska prospektva da, toda proč s strankami. Tako mišljenje je še ostane iz časov osvobodilne fronte, ki si je lastilo monopol nad slovensko in sploh tržaško politiko ter je vsako drugo politiko proglašala za dajalsko. Kam pa to vodi Slovenia? Deloma v Vidaljev komunizem, deloma v krščansko demokracijo. Da, tudi v kršč. demokracijo. Posebno sedaj se je to dogajalo, ker sta »Prim. dnevnika in »Novi liste« neusmiljeno blatiila voditelje SKS in SDZ. Mnogi so tako sklepali: Ker komunistov ne bomo volili in ker se na druge ni zanesti, bomo volili za demokrštjane. Zato sta se dr. Dekleva in »Novi liste« postavila deloma v službo ital. demokristjanov.

Iz tega sledi nauk: Potreba je tudi politična organizacija demokratičnih Slovencev, in sicer razdeljena tudi po mestnih in predmestnih okrajih in okoliških vseh. Kjer so naši glasovi, ovliči morati majhen politični odborček, pa tudi ondi, kjer doslej teh glasov ni. To je pri teh volitvah izjavljalo več naših somišljenikov. Toda treba je jasno povedati: Potreba so odski SKS in SDZ, ne pa besednjakovski odbori. Besednjakovstvo vodi v komunizem. S pomočjo besednjakovstva bodo v štirih občinah zavladali komunistični občinski odbori.

KAJ SMO IN KAJ NISMO

Novolistari so hodili okrog naših ljudi tudi z naslednjim dokazovanjem: Glasujmo za liste, ki ni proti Jugoslaviji! Ali ne vidite, da je danes res svet za Tita? Tita podpirajo Rusi, Angleži, Amerikanci, vsi se potegujejo za njegovo prijateljstvo, obožujejo ga Indijci, birmanski U Nu, abesijski negusi, egiptovski Nasser paša, boljeviški sateliti se pri njem opravičujejo. Ali bomo tako neumni, da bomo proti njemu samo mi? Saj s tem ne bomo nič dosegli. — Toda na to velja naslednji odgovor: Oboževali so tudi Mussolini in Hitlerju. Mussoliniju se je dobrikal laburistični državnik Mac-Donald. Ko je padla Adis Abeba, so mu pisali iz pregnanstva

sloveči antifašistični italijanski državniki ter bili pripravljeni na povratak ter sodelovanje. Hitlerju se je klanjal Chamberlain in Molotov. Mi pa nismo klanjali ne premu, ne drugemu. In se tudi Titu ne bomo. Jugoslovanski komunizem bo predstavljal narod bo ostal. Mi nismo proti Jugoslaviji, pač pa smo proti Titovemu komunističnemu režimu. Tržaška javnost to ve in tudi naši italijanski semečani to vedo ter nam ne zamerijo, da smo med vojno upali na Jugoslavijo tudi mi. In po mirovni pogodbi smo upali na Svobodno tržaško ozemlje ter smo se za to javno in odločno potegovali. Toda Tito je zaradi svojih gospodarskih zadreg drugače odločil ter Trst podaril Italiji. Zdaj pa moramo biti — radi ali neradi — lojalni državljanji pod novo italijansko administracijo, kakor morata biti dr. Dekleva in dr. Besednjak. Nismo pa zaradi tega sovražniki Jugoslavije. Neki odlčni italijanski moži je vsak dan pri svetem obhajil molil za to, da bi se Tito od svojega komunizma sprekobil: nekoč je vpraval neko Slovenko, zakaj Slovenci nič v ta namen ne molimo. Toda demokratični Slovenci želimo in molimo, da bi se Tito sprekobil, da bi se jugoslovanski narodi rešili komunističnega jarma in da bi Jugoslavija svobodno zadihalo. To bi zelo dvignilo narodno zavest tržaških Slovencev. To si upamo povedati na ves glas dr. Dekleva in dr. Besednjaku, ki nimata nikake pravice, učiti nas slovenske narodne zavesti.

Da nam ne bi kdo očital nevhvalenosti, je prav, da omenimo, ali je pisano »Novega liste« tik pred volitvami kaj koristilo Slovenski liste. Ce sodimo po izidu, je treba reči: Ne! To bi tudi sledilo iz definicije, da so Slovenci resni ljudje. »Novi liste« je najprej načrtno blati bilodne ljudi naši liste. Kako je potem mogoče priporočati nekatere kandidate te liste, ki so s tem, da so se tej liste pridružili, postali solidarni z vodstvom liste? Ali ni nekaj tednov prej »Novi liste« izjavil, da »Slovenske liste« sploh ni? Za nasveti ljudi, ki vsak teden spreminjajo svojo politiko, pojde le malo ljudi. Zato nimamo za kaj biti hvaležni »Novemu listu«. Kvečemu za to, da se je dokaj jasno opredelil, komu služi. To bi utegnilo koristiti marškom, ki je

Na obisku v Marijanišču

sмо imeli prevzv. g. škofa, ko je preteklo nedeljo 3. junija imel v openki župni vizitacijo in birmo otrok. V zavod je prišel dopoldne in si skrbno ogledal poleg kapela in drugih prostorov v hiši tudi dvorišče in vrt. Ob tej priliki je zopet zagotovil, da bo Marijanišču dana možnost, da se razsiri in dobi za dijasko mladino svoje posebne prostore. Nadpastir se je v zavod vrnil tudi popoldne, ko so zastopniki-če župnijskih organizacij imeli v dvorani posvet, kako bi v bodočnosti bolj uspešno delali za rast božjega kraljestva med tukajnjimi slovenskimi verniki, ki so od mnogih razdržalnih sil ne malo ogroženi.

Nad polovico gojencev je sedaj že na počitnicah, le oni, ki se pripravljajo na izpit, se še mude v zavodu. Da pa v zavodu tudi v počitniških dneh ne utihneta krik in smeh, pridejo na obisk drugi dijaki oz. dijakinja. Tako se je zbral v soboto 2. junija 28 deklet iz niž. gimnazij, razredov k duhovni obnovi. V ponedeljek, 4. junija pa se je z duhovno obnovo pravilo na počitnice nekaj nad 30 fantov-nižeoleev.

V minulem šolskem letu so se za ta nasrečaj vrstile v Marijanišču 4 duhovne obnove: med božičnimi, velikonočnimi počitnicami; 24. aprila pa je opravilo duhovno obnovo 38 skavtov; 9. med njimi

ji je bilo ta dan na novo sprejetih v to našo mlado katol. organizacijo.

Parkrat so med šolskim letom v Marijanišču opravili duhovno obnovo tudi večji fantje, člani »Slov. dijaške zvezze«, ki si cer vsak mesec kot tudi članice »Dekliške zvezze« uporabijo po eno dopoldne, da svoje duhovno življenje pregledajo in ob milosti z močnimi nagiblji znova in znova krepijo.

Izplačalo bi se med počitnicami pripraviti kako večjo mladinsko prireditev, tudi dramko, in jo uprizorili na marijaniškem dvorišču, ki je za take namene kot nalač pripreno.

Rojan

V sredo 30. maja je umrl na Gredi gospod Stefan Filipič ravno na svoj 80. rojstni dan. Pokojni je bil že dolgo časa bolan. Imel je to srečo, da je pri polni zavesti prejel vse svete zakramente, potem pa je čez 10 minut mirno za vedno zaspal. Njegov brat Lojze je dekan v Batujah. Gospodu dekanu in družini izrekamo iskreno sozalje.

26. maja si je v duševni zmedenosti vzi življenje skrben gospodar Just Piščane z Lajnarjev. Njegova smrt je zelo pretresla vso župnijo. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudi, ki so na ta način pokazali svoje sočutje prizadeti družini. Bog naj mu bo milosten sodnik.

Slowo od maja

Majnik je že za nami. Ves mesec smo se zbirali okrog majniških oltarjev in prisnali Kraljici maja naše cvetje in molitve ter naše petje. Letos so bile naše majniške pobožnosti zelo dobro obiskovane, najsih zjutraj v stolnici in na Travniku, kakor zvečer pri Sv. Ivanu. Smarnični govorji v stolnici so bili pred sv. mašo. Hvaležni smo stolniškemu vikarju č. gospodu dr. Humarju, ki nam je ves majnik s toliko toplino odkrival Marijine čestnosti. Hvaležni smo tudi zboru dekliške Mar. družbe za lepo majniško petje pri sv. maši. Vse prehitro je zadonela raz kor zadnja poslovilna pesem. Smarnične pobožnosti v stolnici smo zaključili na prvo soboto zjutraj, ko smo se obenem spomnili tudi Marije Kraljice sveta.

V cerkvi sv. Ivana pa je imel smarnične govore č. g. Mirko Mazora. Njegovi temeljni govorji o pravi sreči in lepoti družine, ki jo more uživati le krščanska družina, bodo vsem ostali v najlepšem spominu. Zaključna pobožnost na prvi petek zvečer je privabila v cerkev izredno veliko število vernikov, ki so se vsi udeležili tudi običajnega darovanja po slovenskem blagovetu.

Tako smo ob Marijini roki romali skozi maj in se ji ob koncu posvetili kot zvesti podaniki svoji Kraljici.

Praznik sv. Rešnjega Telesa

Letošnjega praznika sv. Rešnjega Telesa se bomo spominjali kot praznika sonca, cvetja in luči. Zvonovi vseh cerkva so

Jos. Spillmann: 23

DED IN VNUK

voré, da je 42 let deloval kot vnet misijonar za časa burnih vlad kraljev Jakoba I. (1603-1625) in Karla I. (1625-1649). John Worthington je umrl dne 25. januarja leta 1648.

Kaj pa njegov stric, Tomaž Worthington? Temu se beg iz očetove hiše ni tako posrečil kakor nečaku. Pri mestecu Islington blizu Londona so ga bili preganjalci dohiteli in ga vrgli v Tower (izgov. Taur), zloglasno londonsko ječo, kjer je postal pol leta. Niso ga pa obsodili na smrt, ampak ga z drugimi dvajsetimi duhovniki vred izgnali iz dežele. V letu 1588. ga nahajamo na vseučilišču v Trieru (v Nemčiji), kjer je postal doktor sv. pisma; odondon je leta 1590 odšel za profesorja moralke v Reims, kjer je najbrž za učence imel tudi svojega nečaka. Ko je pozneje sv. stolica angleški bogoslovni zavod iz Reimsa zopet premestila nazaj v Douay (izgov. Dué), bliže k morju, bliže Angliji, je bil ob koncu stoletja predstojnik tega sloveščega semenišča angleških duhovnikov in mučenec. Leta 1603. je papež Pavel V. velezarslužnega starška poklical v Rim in ga postavil s službo in naslovom: Notarius apostolicus. Pa tudi njega je pod večer življenja vleklo v domovino, kjer je okrog leta 1626. mirno zaspal v Bogu.

(Konec)

XX. septembra štv. 9. tel. 25.00. sprejema v ambulanti bolniške blagajne v sobi štv. 5 vsak delavnik od 8. do 10. ure člane INAM iz Oslavja, Pevme, Števerjana, Št. Mavra in Klanec poleg že določenih mestnih predelov.

Dr. Belli Giovanni, ulica Venezia 2, tel. 53-30, sprejema v ambulanti štv. 6 vsak delavnik od 8. do 10. ure, ob sredah pa tudi zvečer od 17. do 18. ure člane INAM iz Cotičev, Devetak, Gabrij, Peči, Rubi, Sovodenj, z Vrh in Štandreža poleg že določenega mestnega okrožja.

Dr. Genovese Rodolfo, ulica Manzoni 37, tel. 29-02, sprejema v ambulanti v Podgori vsak dan od 13. do 15. ure člane INAM iz Podgorje, Ločnika in Jazbin.

Prekinitev stavke v Podgori

Sindikalne organizacije so apelirale na ministrstvo za delo, naj reši spor med delavci in delodajalcem Toniellom, ki traja že tri tedne. V pričakovaju, da jim bo ta zadnji korak uspel, so delavci začasno prekinili stavko in se vrnili na delo.

Gorica bo dobila nebottičnik

Na zadnji seji goriske grADBENE komisije so odobrili vrsto novih gradenj. Največja med temi bo devetnadstropna stavba, ki jo bo zgradil Donati Stefano na Korzu poleg lekarne Albanesi. To bo torej najvišja stavba v Gorici.

Praznik zračnih sil v Ronkah

Na letališču v Ronkah so se v nedeljo včrte zanimive tekme spretnih letalcev ob navzočnosti goriskih in tržaških oblasti ter velikega števila občinstva. Pokal predsednika republike je odnesel zmagovalec Montanari, poveljnik letalskega kluba iz Gorice. Občinstvo je s pridržanim dihom sledilo držnim vajam spretnih igralcev, se posebno padala kapetana Milaniča, ki se je vrgel iz letala v višini 2000 m z namenom, da bo padalo odprt šele na 200 m višine. Toda iz nepojasnjениh vzrokov se je padalo odprt že takoj po odskoku v globino in padalec se je moral dalj časa boriti z vetrom, da je padalo usmeril na letališče, kjer je pristal nepoškodovan med velikim navdušenjem občinstva.

Težka prometna nesreča

V nedeljo dne 3. t. m. se je dogodila na cestnem križišču v Cervignanu težka nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev.

Joško Troha iz Gorice se je s soprogo Gabrijelo in štiriletno hčerko Mirjam na motorju odpravil proti Gadežu, da bi poromal na Barbano. Ko je privozil na nevarno cestno križišče v Cervignanu, mu je nenadoma presekal pot težki holandski avtopulman, ki je vozil 48 holandskih turistov iz Benetk v Trst. Klub hitremu preokretu z motorjem je avtopulman opazil motor, ki se je zvrnil s ponesrečenim na asfaltirano cesto. Deklica je ostala nepoškodovana, zakonca pa sta bila nezavestna prepeljana v bolnišnico v Palmanove, kjer so ubogi Gabrijeli ugotovili možganski pretrs in težjo poškodbo na nogi. Jošku pa lužje poškodbe. Mlada žena je izdihnila v ponedeljek zjutraj, ne da bi prišla k zavesti. V torek popoldne so prepeljali pokojnico iz Palmanove v gorisko stolnico, kjer so se izvršile običajne pogrebne molitve in nato na gorisko pokopališče.

Družini Petejan iz Peči in družini Troha iz Velikih Žabelj, in še posebno težko prizadetemu Jošku, izražamo svoje globoko sožalje.

Sovodnje

Po dolgem času se zopet enkrat oglašamo mi, sovodenjski medvodci. Ceravno teko vklenjeni v vodove še zmerom pogrešamo po naših hišah sodobno in higijensko napeljavjo vode, da ne govorimo o naši slabosti, katera postaja čedalje bolj neznotna zaradi svojega blata, kadar dežuje, v suhih dneh pa nas zasipa s svojim prahom, kateri nas sili vedno bolj h kihanju; morda bo to kihanje kaj več zaledlo kot pa volilni manevri.

Mesec majnik nam je lepo potekal s svojimi lepimi prazniki in s priljubljeno šmarinčno pobožnostjo, katero smo kar najbolj slovesno zaključili z lepo uspelo procesijo h kapelici M. B., ki smo jo postavili v spomin na marijansko sveto leto prav na robu naše župnije. Za čuda veliko ljudi se je je udeležilo zvečer na prvo soboto tega meseca z lučkami v rokah in z mogično obcestno razsvetljavo. Z molitvijo in Marijino pesmijo, ki je vrela iz polnih ruk, smo zaključili šmarinčno pobožnost.

V nedeljo 3. junija pa smo videli v lepo okrašeni cerkvi naših šest dečkov in štiri dekllice, ki so lepo pripravljeni in s pobožnostjo prvič pristopili k angelski mizi. Med svetim obredom se je marsikatero oko vernikov orosilo v ginjenosti ob lepem prizoru nedolžnih naših otrok. Med sv. mašo je prav lepo prepeval otroški

Slov. katoliško prosvetno društvo - Gorica

prireja dne 10. junija 1956 ob 16.30

v ŠTEVERJANU

Praznik česenij

Prireditev se bo vrnila na prostor med borovci.

Narodne in umetne pesmi nam bodo peli moški zbori iz Dobrodober, Gorice, Rupe, Štandreža in Števerjana.

Nastop zborov ima tekmovalni značaj.

Vstopnina: sedeži lir 150; stojilča lir 100.

Korire vozijo iz Gorice izpred postaje Ribi ob 14.30 in 15.30. Povratek ob 19.30 in 20.30.

V slučaju slabega vremena se priredebit prenese na naslednjo nedeljo.

HB: Brandolin Bruna, Grkič Bruna, Hmeljak Silva, Kobal Končeta, Marussija, Quinzi Olga, Zotti Marina.

Iz III. razreda so bili vsi pripuščeni k zaključnemu izpitu.

Ukve

Pozno se oglašamo, a nikdar prepoznam. Ni dolgo od tega, ko so naša pridna dekleta uprizorila lepo uspelo igro »Ljubljenci raja«. Prav dobro so jo podale, zaslužijo pohvalo. V lepi domači besedi so razveselile staro in mlado. Ob tej priliki je pripomniti, da gine smisel za lepo koristno razvedrilo in raste za tuje in kvarno. Dekleta, ljubite domača besedo, z njo je povezana vaša vera, vaša časna in večna sreča. V domači družini bo potekala vaša bodočnost, zato ne pozabite, da jo boste dosegli v sreči in zadovoljstvu le tedaj, če boste spoštovale načelo: »Svoj k svojemu!«

OBVESTILA

AHČINOVA SOCIOLOGIJA: V zadnji številki smo prinesli daljše poročilo o Ahčinovi Sociologiji, III. zv. Danes lahko sporočimo bralecem, da to knjigo morebitno dobiti tudi na našem uredništvu. Cena tisoč lir. Naj se nikomur ne zdi cena previsoka, ker je v primeri z bogato vsebino cena pravzaprav nizka. Oni, ki so že dobili prva dva zvezka, naj se za tretjega obrnejo na dosedanjega poverjenika.

NOVE SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE so izdelali v Clevelandu; obsegajo 13 slovenskih pesmi in vojaških koračnic. Skupen naslov jim je MATI-DOMOVINA-BOG, posvečene so spominu pobitih domobranskih mož in fantov. Plošče sta nejo na Italiji 4.500 lir. Naročite jih lahko na našem uredništvu.

NA RAZGLASNI DESKI didaktičnega raznatomjesta so izdelali sledeči dijaki: I. RAZRED: Berdon Ivan, Bučinel Anton, ČOTAR Danijel (z odliko), Franko Ivan, Gergole Karel, Lavrenčič Marjan, Pelizzu Lucijan, Pertot Vojko, Quinzi Ernest, Zavadlav Jordan, Beuciar Bogdana, Di Battista Anka, Figelj Antonija, Lapana Marija, Makuc Lucija, Peric Severina, Ricca Gracijela, RUTAR Marija (odličenjakinja), TOMMASI Dasa (odličenjakinja), Tomasino Mariza.

II. RAZRED: Devetak Leopold, Ferlan Josip, Figelj Ivan, Hoban Aleksander, Liubich Marjan, Paulin Damjan, Sirk Aleksander, Vidrih Aleksander, Winkler Aleksander, BERTOSSI Nadja (odličenjakinja), Bonini Norma, Bordon Santina, CERNETIG Silvija (odličenjakinja), Erzetic Marija Marta, Levpušček Helena, MARVIN Florijana (odličenjakinja), MASSERA Majda (odličenjakinja), Peteani Ana Marija, Pule Nerina, Regente Alida, Rožič Nevina, Sfiligoj Leopolda, Sošol Marija.

Dijaki in dijakinje iz III. razreda so vsi pripuščeni k nižnjemu tečajnemu izpitu.

NA SLOVENSKI NIŽJI STROKOVNI ŠOLI v Gorici so izdelali sledeči dijaki:

IA: Bobbera Franko, Brisco Vladimir, Cernic Branimir, Ferletič Silvan, Gomšek Bruno, Humar Ivan, Lakovic Marin, Lavrenčič Albert, Lutman Boris, Madotto Klavdij, Peteani Janko, Praselj Marij, Rustija Bruno, Siniceco Gvido, Tence Marjan.

IB: Carrara Silvana, Hoban Uroš, Levpušček Ljubka, Marvin Berta, Pintar Nadja, Suligoj Sonja.

IIA: Bensa Darko, Blasi Branko, Debelis Gelindo, Devetak Rinald, Ferletič Marij, Frandolje Marin, Klanjšček Aleksander, Rebulla Franko, Sibau Ivan Pavel, Visintin Marjan, Zotti Zorko.

Za vsak mm višine v širini enega stolpa: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik

Tiska tiskarna Budin v Gorici